

 A portrait of Nora van Oostrom-Streep, a woman with short blonde hair, wearing a dark jacket, looking slightly to the right of the camera.

Nora van Oostrom-Streep

De menselijke factor

Toen mijn oudste zoon werd geboren, sprak mijn wijze schoonmoeder: 'Geniet er maar van. Voor je het weet zijn ze groot.' Had ik me toen maar gerealiseerd dat clichés niet voor niets cliché zijn, want enkele weken geleden stapte zoonlief op zijn fiets om naar zijn eerste hoorcollege te gaan. Het werd tijd, want na zijn examen in mei was het een lange aaneenschakeling geweest van vakanties met vrienden (*what happens in Arenal ...*), chillen, hockeyen en voetballen. De uiteindelijke studiekeuze bleek een verrassing. Na twee jaar open dagen economie te hebben afgelopen, viel de keus op rechten ... In? Jawel, Utrecht. Met mijn verbijsterde opmerking dat van alle complexen die ik hem zou hebben bezorgd hij toch niet zou kunnen zeggen dat ik hem een bepaalde studierichting op zou hebben geduwd, was hij het hartgrondig eens. Dat de keuze op rechten gevallen was, had namelijk helemaal niets met mij van doen, maar was puur het resultaat van logisch nadenken geweest (waarbij overigens enkele goede vrienden van hem dezelfde logica hadden gevolgd).

VAARDIGHEDEN

Laat mij u meenemen in de gedachtewereld van Generatie Z: in een wereld die snel verandert en waarbij een baan voor het leven een onbekend (en ongewenst!) concept is, zijn vaardigheden belangrijker dan parate kennis. Bijleren van kennis kan altijd, mocht het überhaupt in deze wereld van digitalisering nog nodig zijn om over veel harde kennis te beschikken (mijn

Dat de keuze op rechten gevallen was, had helemaal niets met mij van doen

.....

moeder verbaast zich erover dat de kinderen niet meer het rijtje Rotterdam-Schiedam-Vlaardingen-Maassluis leren, terwijl mijn kinderen verbijsterd zijn dat zij de navigatie in de auto niet kan bedienen). Goed kunnen communiceren, de vaardigheid om snel stof te verwerken en systematisch en analytisch denken; het zit allemaal in de rechtenstudie. Zie hier, de keuze. Met het vertrouwen (de arrogantie?) van de jeugd is hij ervan overtuigd dat als hij academisch leert denken, goed kan communiceren, van mensen houdt en vooral niet te rigide is, het allemaal wel goed komt.

CREATIVITEIT

Ik ben het graag met hem eens, met name ook over die menselijke factor. Ik zal dit illustreren met een grappige gebeurtenis. Op LinkedIn plaats ik normaal slechts zakelijke berichten, maar toen mijn zoon richting zijn eerste college rechten ging, wijdde ik er twee regels aan. Dit bericht werd in vijf dagen maar liefst 23.000 keer bekeken. Enigszins beduusd wijdde ik er een tweede LinkedIn-bericht aan, waarin ik meldde dat 1) ik nu met zoonlief uit eten moest, 2) mijn persoonlijke bericht

blijkbaar interessanter was dan mijn zakelijke en 3) hij een eventuele stageplaats via mijn LinkedIn-account zou zoeken. *As we speak* is dit tweede bericht ruim 63.000 keer (!!!) bekeken en word ik er werkelijk óveral op aangesproken. Mijn zoons profiel (circa 30 contacten) is tot zijn verbijstering in twee weken ruim 3.000 keer bekeken. Volgens een bevriend psycholoog komt dit omdat mensen graag de mens achter de zakelijke persoon zien. Professionaliteit alleen is niet voldoende; het is de menselijke factor die trekt. Ergens klopt dit wel met wat alom wordt voorspeld over de toegevoegde waarde van de jurist in de digitale wereld: het is de menselijke factor, de interesse en de creativiteit die de mens stand laat houden in het digitale (AI-)geweld. Dit pleit ervoor ons met extra energie te werpen op deze aspecten van onze dienstverlening, waarbij het niet helpt dat al jaren in de beroepsopleiding notariaat de kandidaten hun perfecte werkdagen omschrijven als 'een zonder cliënten'.

VERBAASD

Terug naar Generatie Z en hun betekenis voor ons vak: naar mijn overtuiging valt het toe te juichen als het notariaat wordt gevoed met mensen die flexibel zijn, goed kunnen communiceren en analyseren en die interesse hebben in de cliënt. Die juridische kennis komt ook echt wel goed, ondersteund door zich steeds verder ontwikkelende AI. Of mijn zoon het notariaat ingaat? Ik denk het niet, maar aan de andere kant heeft hij me al wel vaker verbaasd ... ■